

Uddannelsesudvalget
UDU alm. del - Bilag 75
Offentlig

Oplysningsforbundenes Fællesråd

v/Leif Max Hansen, AOF Danmark
Teglværksgade 27, 2100 København Ø
Tlf. 39 29 60 66 Fax. 39 29 49 96 e-mail: lmh@aof-danmark.dk

26. november 2004
LMH/tsn

Til Folketingets uddannelsesudvalg.

I forbindelse med lovændringer for Forberedende Voksenundervisning (FVU) og specialundervisning for voksne ordblinde, skal Oplysningsforbundenes Fællesråd i samarbejde med Hovedstadens Ordblindeskole hermed tillade sig at fremsende vedlagte anbefalinger og betragtninger om borgernes muligheder for at deltage i undervisning inden for de to områder.

Med venlig hilsen
Oplysningsforbundenes Fællesråd

v/Leif Max Hansen

Oplysningsforbundenes Fællesråd består af:
Dansk Oplysnings Forbund, Ole Vig Jensen
Folkeligt Oplysnings Forbund, Inge Vinther
NETOP, Bernhard Trier Frederiksen
Liberalt Oplysnings Forbund, Per Paludan Hansen
AOF Danmark, Leif Max Hansen

Forberedende Voksenundervisning (FVU) og specialundervisning for ordblinde voksne hos private initiativtagere

Oplysningsforbundenes Fællesråd og Hovedstadens Ordblindeskole har noteret, at Forligspartierne agter at placere ansvaret for FVU og specialundervisning for voksne ordblinde hos VUC, herunder ansvaret for indgåelse af driftsoverenskomster.

Vi finder sammenhængen mellem VUC, FVU og specialundervisning for voksne ordblinde naturlig i mange tilfælde, men ønsker at sikre borgerne flere valgmuligheder, og at der i videst muligt omfang vil være lokale tilbud til borgerne.

Derfor anbefaler vi, at det i lovgivningen sikres, at oplysningsforbund og andre private initiativtagere også i fremtiden kan udbyde FVU og fortsat får en aktiv rolle i forbindelse med specialundervisning for voksne ordblinde.

Omfang og udvikling:

FVU:

I 2002 var VUC's andel af holddeltagere 71%. Driftsoverenskomsttagernes andel var 26,4%, heraf oplysningsforbundene 16%. I 2003 var VUC's andel 63%, driftsoverenskomsttagernes 34,5%, heraf oplysningsforbundene 19%. (Kilde: Amtsrådsforeningen).

Det er altså først og fremmest hos driftsoverenskomsttagere/oplysningsforbund, at deltager-tilvæksten sker. Siden FVU-lovens ikrafttræden har ca. 40.000 voksne deltaget i FVU. Målgruppen er ifølge OECD/Amtnerne og Kommunernes Forskningsinstitut på godt 1 million. Så der er behov for en stærkere indsats i fremtiden, hvad regeringen da også lægger op til på flere måder.

Ordblindeundervisning:

Ifølge Danmarks Evalueringsinstitut's rapport (dec. 2003) om voksenspecialundervisningen, er der ikke en valid statistik over fordelingen mellem specialundervisning på amtslige institutioner og hos private initiativtagere. Den sidst offentliggjorte statistik fra Undervisningsministeriet er fra 1998.

Her var de private initiativtageres andel af den samlede voksenspecialundervisning 19%.

Ordblindeundervisningen udgjorde ca. 10% af den samlede voksenspecialundervisning.

Sammenholdt med oplysningsforbundenes egne opgørelser, kan man se, at over halvdelen af ordblindeundervisningen i 1998 blev udført af private initiativtagere.

Undervisning hos oplysningsforbund og andre private initiativtagere:

Danmarks Evalueringsinstitut noterer i sin rapport fra 2003 (side 33): "Det må dog formodes at kvaliteten af undervisningen ikke i udgangspunktet afhænger af, om den udbydes af amtslige institutioner eller private initiativtagere."

Undervisningen hos oplysningsforbund og andre private initiativtagere, såvel FVU som ordblindeundervisning, er således af samme høje kvalitet som hos de offentlige (amtslige) institutioner. I oplysningsforbund og hos andre private initiativtagere ses undervisningen ofte kombineret med anden undervisning (fx folkeoplysning og heldagsskoler med anden finansiering). Det giver deltagerne mulighed for at udvikle almene kompetencer og erhvervskompetencer, ud over de læse-stave-skrive-tekniske færdigheder, samt at være en del af et bredt og mangfoldigt voksenundervisningsmiljø.

Udbud:

Ved at sikre, at oplysningsforbund og andre initiativtagere uden for VUC får mulighed for at udbyde FVU og ordblindeundervisning, opnår man

- at borgerne får mulighed for at vælge mellem forskellige skoletyper og -kulturer
- at undervisningen tilbydes lokalt, på virksomheder, i fagforeninger og boligområder, samt i forbindelse med anden uddannelse (fx SoSu og erhvervsskoler)

For at sikre, at udbuddet bliver så bredt som muligt i hele landet, bør det overvejes at indgå centrale driftsaftaler med de landsdækkende oplysningsforbund og andre udbydere uden for VUC. De centrale driftsparter kan derefter fordele opgaverne til de lokale led som "underentrepriser", men således at det pædagogiske og administrative ansvar over for staten varetages af de centrale driftsparter.

Visitation:

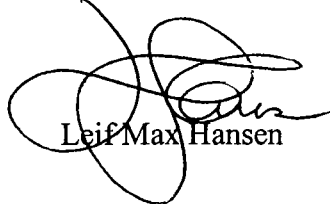
Visitationen og "screeningen" af deltagere til FVU og ordblindeundervisning har en direkte sammenhæng med den individuelle undervisningsplan. Derfor bør den ligge hos den skole, der skal forestå undervisningen. På den måde sikres borgerne sammenhæng mellem visitation/screening og undervisning – samt at såvel visitation som undervisning kan tilbydes lokalt og efter borgernes eget valg..

Prøveadministration (FVU):

VUC har hidtil forestået administration og afholdelse af prøver inden for FVU. Det har VUC'erne et godt erfaringsgrundlag for. Opgaven kan fortsat varetages af VUC, men det bør understreges, at prøverne skal kunne afholdes på den lokalitet, hvor undervisningen har finder sted. I den gældende FVU-lov er dette et krav, men det har ikke i praksis været efterkommet i alle amter.

På vegne af Oplysningsforbundenes Fællesråd og Hovedstadens Ordblindeskole,

den 26. november 2004

Leif Max Hansen